

Malý projekt s názvem „ Tradice nestárnou “ CZ/FMP/11b/05/076

Malý projekt s názvem „ Tradice nestárnou “ pod registračním číslem CZ/FMP/11b/05/076 byl spolufinancován z prostředku Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020 ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Bílé Karpaty. Projekt byl zaměřený na zvyšování intenzity spolupráce partnerských obcí Horní Tošanovice a Strečno prostřednictvím popularizace tradiční lidové kultury a řemesel. Cílem projektu bylo zvýšení intenzity přeshraniční spolupráce cílových skupin z obou stran hranice, motivování mladé generace k řemeslu a zvýšení manuální zručnosti, zviditelnění řezbářství jako tradičního řemesla v československém příhraničí, kulturní výměna a přenos tradiční hudby, tance a zpěvu přes hranice a posilování vzájemného pozitivního vnímání obou sousedních národů. Projekt tvořily dvě stěžejní aktivity: **řezbářské sympóziium a dožínkové slavnosti.**

Řezbářské sympóziium

Původní myšlenka zviditelnění řezbářství vznikla v průběhu spolupráce se slovenskými partnery na obdobném projektu ve Strečnu. Obec Strečno a obecně slovenská část disponuje řadou aktivních řezbářů, kteří provozují řemeslo a jsou ochotni předat své znalosti a um jiným. Řezbářství je umělecké řemeslo s mnohaletou tradicí, které je v Beskydech doma. Od pradávna lidé vyřezávali hračky, nádobí, kuchyňské pomůcky, nábytek, úly a další užitečné předměty, které sloužily celé rodině. Dřevo je poddajný materiál, ze kterého lze s velkou dávkou zručnosti a fantazie vykouzlit neskutečné výtvořky. Cílem projektu bylo udržet řezbářství jako tradiční řemeslo a vrátit jej do každodenního života obyvatel příhraničí. Udržení tradičních řemesel je v dnešní době důležitější než dřív. Mladá generace je mnohdy odtržena od reality a díky virtuálnímu prostředí her žije v nereálném světě, bez pohybu, bez možnosti vyzkoušet svou manuální zručnost. Myšlenka vznikla v roce 2019 jako prohloubení přátelství mezi obcemi Strečno a Horní Tošanovice, jelikož v té době vládl Covid 19, tak se tato myšlenka mohla uskutečnit až v roce 2022. Řezbářské sympóziium byla desetidenní akce, jejímž cílem bylo představit řezbářství jako tradiční beskydské řemeslo a zhotovit dřevěné sochy, které budou dále sloužit pro potřeby obou obcí. Akce začala ve čtvrtek 1. září. 2022 a končila v sobotu 10. září. 2022 vernisáží v rámci dožínek. Toto sympóziium se konalo v Horních Tošanovicích na prostranství před Motelem Turist. Tři řezbáři dva z CZ (p. Boris Zvada ap. Roman Mikuš) a jeden ze SK (p. Miroslav Mládenek) po dobu deseti dnů vytvářeli před očima veřejnosti pomocí ručního nářadí a motorových pil z dodaného dřeva plastiky, a to tři postavy svaté rodiny (sv. Josef, Panna Marie a Jezulátko v jeslích), dvou zvířat (ovce a beran) a jedné lavice jako symbol družby mezi obcemi Horní Tošanovice a Strečnem. Tato lavice putovala do Strečna, plastiky zůstaly v Horních Tošanovicích a budou se vystavovat vždy v době Adventu a Vánoc, pak budou opět uschovány a ošetřeny proti povětrnostním vlivům. Pro řezbáře bylo připraveno ubytování na 9 nocí, stravování po dobu deseti dnů vše v Motelu Turist. V sobotu dne 10. 9. 2022 proběhlo slavnostní ukončení v rámci dožínkových slavností. Po celou dobu konání sympózia byli řezbáři chráněni před sluncem a deštěm ve velkém stanu. Po skončení práce jejich výrobky hlídala pronajatá bezpečnostní služba

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Malý projekt s názvem „ Tradice nestárnou “ CZ/FMP/11b/05/076

Čechymen. Proto chceme řezbářství přiblížit obyvatelům a návštěvníkům obce v průběhu řezbářského sympózia a dožínkových slavností.

Tošanovické dožínky

K tradicím regionu nepatří jen hmatatelné výrobky, ale je nutné k nim zařadit hlavně nehmotné dědictví předávané z generace na generaci formou písní, tanců a dalších zvyků, které byly donedávna běžné na venkově. Veřejnost udržuje zvyky související s velikonočními a vánoci, ale zapomíná na další tradiční svátky, ke kterým neodmyslitelně patří dožínkové slavnosti. Cílem projektu je vrátit dožínkám lesk a ukázat veřejnosti tento svátek sklizně, úrody, folklóru, tradičních zvyků a řemesel, jako vyvrcholení úsilí zemědělců a odměna pro všechny, kteří se na práci podíleli. Zároveň chceme ukázat dožínky jako místo pro spolupráci řemeslníků z československého příhraničí, místo pro prezentaci československé kultury a tradic. Svátek sklizně s názvem „ Tošanovické dožínky “ se konaly v sobotu 10. září. 2022, byla to jednodenní akce, jejímž cílem bylo prezentovat pro širokou veřejnost zvyky a tradice související s oslavou sklizně, koncem léta a začátkem přípravy hospodářství na zimu. Součástí akce byla prezentace folkloru, lidových umělců, řemeslníků a v závěru lidová veselice. Součástí akce bylo slavnostní ukončení Řezbářského sympozia. Dožínky začaly slavnostním průvodem, kde nechyběly kočáry a bryčky tažené koňmi, které přivezly vzácné hosty, hospodáře, představitelé obce, kněze naší farnosti Mons. Mgr. Rudolfa Sikoru a evangelického pastora Mgr. Ericha Bocka, občany místní i z okolních vesnic a vystupující soubory. Průvod obohatil a roztančil valašský soubor Radhošť z Trojanovic. Po příjezdu následovalo předání věnce z obilních klasů hospodářům a chleba s požehnáním, kterého se zhostili zástupci obou církví. Vystoupil i starosta obce Ing. Petr Martiňák a místostarostka obce Strečna p. Beáta Badibangová , oba představitelé všechny přítomné pozdravili a poděkovali za dlouhodobou spolupráci a dodržování těchto tradic. Poté začala pravá dožínková zábava s bohatým programem např. folklorní soubor Radhošť z Trojanovic, Hornická kapela ze Stonavy, slovenská folklorní skupina Jesienka a spousta dalších umělců. V rámci projektu mohli účastníci dožínky navštívit dva stánky s ukázkou řemeslné výroby. Ve stánku za českou stranu si návštěvníci prohlédnout výrobky z proutí – různé košíky a koše, metly s březového proutí. Měli možnost ochutnat domácí chleba se škarkami a domácím tvarohem. Slovenská strana prezentovala ukázky ruční práce jako je háčkování a pletení a to různé hračky. Vedle těchto dvou stánků, které byly zakoupeny v rámci projektu, byl velký stan, kde mohli návštěvníci zhlédnout ukázky řezbářského řemesla a podívat na krásné výrobky ze dřeva, které vznikly na Řezbářském sympozium. Tento stan byl středem pozornosti všech účastníků akce. Všichni byli moc rádi, že řezbářské řemeslo ještě nezaniklo a předává se dál na výstavách, jarmacích, dožínkách a podobných kulturních akcích.

Projekt přispěl k formování dobrých sousedských vztahů a k zlepšení příhraniční spolupráce všech institucí a komunit v rámci česko-slovenského příhraničí. Zajistil vyšší informovanost obyvatel obcí o hmotných i nehmotných tradicích regionu, o zlepšení podmínek pro trávení volného času, zejména pro děti a mládež. Dále pak odstranění jazykových bariér mezi jednotlivými účastníky prostřednictvím účasti na tomto projektu.

INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

